

מסורת הש"ם

א) לקמן ויט. ב) לה:
ב) לקמן ית. ג)טין ב.א.
ג) [לקמן ד. טו. ד] ד) [נעיל ויטין יב.א.]
ד) ויטין יב.א.
ה) גי' רש"א זין כסליו למחז שפניו ועי' רש"י,

הגהות הב"ח

א) גב' מוקי לה למחני' בשטרא דלאו אקנייתא:
ב) רש"י ד"ה אבי אמר וכו' אבל השתא דמנן. ג"כ וכו' למאי דקס"ד השתא ומשום הכי פריך לקמיה אמאי לא יחזיר כו' אבל למאי דמסיק הוה טעמיה דאבי משום דחיישנן לפרעון ולקנוניא ויהוה שטר שנמחל הוה טעמיו:
ג) ד"ה ניהא וכו' הלכך איכא למימר. ג"כ פירוש כשאין חייב מודה:

גליון הש"ם

גב' אביי אמר עדין בחתומיו. עי' רשב"א נחדושי קדושין דף כ"ז ע"א ד"ה ע"מ שמתכו לו שטר:

מוסף רש"י

דייתיקי. לוחא שכר מרע, דא תהא למוקס ולהית (גיטין כז.)

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

בשטרי הקנאה. שמקנה לו נכסיו מהיום זין ילוה זין לא ילוה יגבה מהן לאחריו זמן מהיום: **אי הכי**. דבשטרי דלאו הקנאה לא עבדי דכתבי אלא אם כן ראו הלואת המעות מתני' דקתני כו': **כי ליכא מלוה כהדיה**. ונותן מעות בפניהם לא כתבינן: **אביי אמר**. הא דתנן כותבין שטר ללוה בלא מלוה אפילו בשטר דלאו הקנאה נמי ואי נמי אחי למיטרף מהאדינא והוא לא לווה עד תשרי לא שלא כדין הוא דעדיו בחתומיו זכין לו מיום שחתמוהו זכין לו השעבוד ואפילו לא הלוה המעות עד תשרי. ולהכי מוקי ליה אביי כהאי טעמא משום דקשיא ליה כיון דאמרת כו' וי' אבל השתא דתנן כותבין חיישינן דלמא כתב ללוה ולא לווה. ולקמיה פריך אמאי לא יחזיר הרי זכו ליה עדין בחתומיו ושפיר טריף: **דייתיקי**. לוחא שכר מרע. ולשון דייתיקי דא תיקון זאת תיקוס דדברי שכר מרע ככתובין וכמסורין דמי': **מתנא**. מתנת בריא: **ושוברין**. פרעון שטר:

הני מיני הינא דמטא שטר לידיה.

ואפילו לאחר זמן וכו' לו חותמיו לגבות זמנן הכתוב זו. ואי קשיא הא דתנן (שבועות פ"י מ"ה) שטרי חוב המוקדמין פסולין והמאוחרין כשרין במאי מוקי לה אביי תריץ במוקדמת כתיבתן לחתומתן ולהכי פסולין שבא לטרוף משעת כתיבה א"נ שכתבו וחתמוהו בתשרי והם כתבו בתוכו ניסן שהוא ראש השנה לשטרות: **בשלמא** לרב אסי. דמוקי לההוא דכותבין בשטרי אקנייתא: מוקי. ממתניתין דללאו אקנייתא ולהכי לא יחזיר דקאמר איתרע ליה וחיישי' דלמא אקרי וכתב והוה ליה מוקדס ולכן הוסיק להשליכו: **לפרעון ולקנוניא**. שמא פרעו ומן הלוה נפל והא דקא מודה לא פרעתי ענה היא צנייהם של רמאות לטרוף את הלקוחות שלקחו ממנו קרקע שלא באחריות ויחלקו צנייהם: **ולשמואל דאמר**. לקמן: **לא חיישינן לפרעון**. בשטר הנמלא ואפילו אין חייב מודה דאם אימא דפרעיה מקרע הוה קרע ליה דאמר שמואל לקמן (דף טו:) המואל שטר הקנאה צדוק יחזיר לצעלים וכו"ש כשהייב מודה מהאי טעמא גופיה דמיוס פריעתו הוא קורעו הלכך ליכא למיחש לאחר זמן לקנוניא מתני' במאי מוקי לה: **הניחא כו'**. ואי קשיא על כרחך לא סבירא ליה כאביי דאי כאביי ס"ל מאי איריא שטר הקנאה הא לאביי אין חילוק זין זה לזה דאפילו דלאו הקנאה נמי יחזיר הואיל ושמואל

לא חיש לפרעון לאו פירכא הוא דמודה אביי בדלא מטא שטרא לידיה כדאמרן ו' הלכך איכא למימר כתב ללוה ולא לווה לגמרי ולא מטא לידיה מעולם: **שמואל מוקי לה כשאין חייב מודה**. ככתיבת השטר שאומר לווה לא כתבתי ומוזוף הוא. וא"ת יתקיים בחתומיו כיון שנפל אחרע ליה ואמרינן מפני שפסול היה לא נוהר ומהמנינן ליה להאי:

אינו

דספרא לא יפסיד ללקוחות ממון מרובה אף על גב דרב אסי חיש לכתב ללוה ולא לווה ועמה רואה ללוה ומפסיד ללקוחות משום פשיטי דספרא היינו משום שכבר נתן לקופר ואינו רואה להפסיד ועוד סקופר המלוה שינא הקול משעת כתיבה אבל כשלוה ופרע

אביי אמר עדיו בחתומיו זכין לו

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

הא

יג.

עין משפט ונר מצוה

קיא א מיי פכ"ד מהל' מלוה ולוה הל' א ועיין מ"מ שהיטב בל"ע סמך עשין עד טו"ש"ע ח"מ סי' לו סעיף יג:

ב בטו"ש"ע ח"מ סי' מג סעיף טו:
ג בטו"ש"ע ח"מ סי' סה סעי' יד:

קיב ד מיי פ"ח מהל' אצירה הל' א סמך עשין עד טו"ש"ע ח"מ סי' סה סעיף ו:

רבינו חננאל

מלוה עמו נידושו שמו כתב ללוה ולא לוה. ופריך רב אשי בשטרי הקנאה דהא שיעבד נפשיה בחליפין ולא חיישי' לנתינת המעות אלא נשתעבד מעידנא הויא דקנו מניה בחליפין. אביי אמר עדיו בחתומיו זכין לו פי' כיון שאמר לוה לעדים העידו עלי שיש לפלוני עלי כך וכך וכתבו שטר בוה וחתמו בו זכו למלוה ואי"נ דלא קנו מן הלוה והוא דנפיק שטרא מידא דמלוה אבל אי לא נפיק שטרא מותחא ידיה דמלוה חיישנן דלמא אכתי' לא מטא לידיה דמלוה ומתני' דאוקימנא בשחייב מודה דהאי שטרא מטא לידיה דמלוה מהדיא שעתא דנכתב ומיניה נפל. אמר לך אביי כי הא גזנא בדלא נקיט שטרא מותחא ידיה דמלוה חיישינן לקנוניא ומשום הכי לא הוימנינן בהודאתו דלוה. ולא אשכחן פירכא לא לואה דאביי ולא לואה דרב אשי ותרוייהו בעינן דמטא שטרא בידא דמלוה. והא דר' יוחנן לא הוי' להו תיובתא דיכול רב אשי למימר לא אמר ר' יוחנן אלא בשטרי דלאו אקנייתא ולאביי נמי לא הויא תיובתא דהא לדרביו דר' יוחנן שייכי. מיהו סוגיא דשמעתין כר' יוחנן סלקא דאמר מחלוקת בשחייב מודה ר"מ דאמר יחזיר שטר שאין בו אחריות נכסין לא גבי ממשעבדי מבני חרי הוא דגבי וכיון דמודה ליה ליכא למיחש הלכך יחזיר. ורבנן סברי גבי אפי' ממשעבדי הלכך לא יחזיר דחיישינן לקנוניא אבל בשאין חייב מודה דבוי הכל לא יחזיר דחיישינן לפרעון ונתניא בהדיא כוונתיה. שמואל מוקי לה לכולה מתני' בשאין חייב מודה אבל בשחייב מודה דבוי הכל יחזיר כי עדיו (וכל) בשטרי הקנאה דהא שיעבד נפשיה. ובשטר שאין בו אחריות אע"פ שאין חייב מודה (ו) ר"מ דאמר יחזיר למלוה לצור על פי צלוותיו וכיון שאין בו אחריות נכסין אינו גובה לא ממשעבדי ולא מבני חרי.

א) אלו י"ל וי"ש בשטרי הקנאה.

ב) י"ל אמר ר"מ דחזיר למלוה וכו'.

הא